

የሰሞኑ የኢህአዴግ ሽርጉድ በመለስ 5ኛ ሙት-አመት ዙርያ

(አበጋዝ ወንድሙ)

በኢትዮጵያ የክርስትና ሃይማኖት ተከታዮችና በሌሎችም ሃይማኖቶች ባህል አብዛኛውን ጊዜ ሙት ዓመት ካለፈ በኋላ ተዝካር በየዓመቱ ቢታወስም፣ ሰፊ ያለው ተዝካር የሚከበረው በሰባተኛው ዓመት ላይ ነው። የመለስ የክርስትና ሃይማኖት ተከታይነት በውል ባይታወቅም፣ ባንድ ሰሞን አብረው ካለፉት አቡነ ጳውሎስ ጋር የነበረውን ቅርበትና፣ በአንድ ወቅትም በሕዝብ ፊት ከፊታቸው ዝቅብሎ መስቀል ሲስም በማየቴ ፣ ተዝካር መውጣቱ ቢገባኝም፣ ምነው አምስተኛው እንዲህ ያለቅጥ ገነነ ብዬ እንድጠይቅ አድርጎኛል።

የኢህአዴግ መሪዎች በአብዛኛው ፈሪሃ አግዚአብሔር ያለባቸው ሰዎች ናቸው ብዬ ስለማላምን፣ የመለስን ከዚህ ዓለም መለየት አምስተኛ ዓመት ምክንያት በማድረግ የሚደረገው ሽርጉድ ከሃይማኖታዊ ወይም ከባህላዊ እንደምታው ይልቅ ፖለቲካዊነት ወይም ድርጅታዊነት ይዘት ያለው መስሎ ይታያል።

በመንግስት ደረጃ ከሚካሄደው ሰፊ ግርግር ባሻገር፣ በሶሻል ሚዲያው ዘርፍም በቀንደኛ ካድሬዎቻቸው አማካይነት ይህ ተዝካር ያለቅጥ መራገቡ የፖለቲካ ይዘቱን የበለጠ ግልጽ ያደርገዋል የሚል እምነት አለኝ። የኢብኮን የነሐሴ 14 ልዩ ዝግጅት የቴሌቪዥን ፕሮግራም ስናይ፣ ስለ መለስ ምስክርነት ሰጭዎች ውስጥ እነ ሽፈራው ሽጉጤን፣ ጌታቸው ረዳንና አለማየሁ ተገኑን አይቶ ፣ እነ አባዱላን ፣ አባይ ፀሃይንም ሆነ አቦይ ስብሃትን አለማየት በራሱ የሚያስተላልፈው መልአክት፣ የምገምተው አንድ አይነት መቧደን ወይም ውስጣዊ ሽኩቻ በመሐላቸው እንዳለ ነው።

መለስ የሞተ ሰሞን የነበረውን ፉክክር ማለትም ፣ ማ በሚያደርገው ንግግር ውስጥ ይበልጥ የመለስን ስም ይጠራል፣ ማን አስር ጊዜ “የመለስን ራዕይ ሳይሸራረፍ ተግባራዊ እናደርጋለን!” የሚል ፉክክር ውስጥ ተጠምዶ ይውላልን ስናስታውስና፣ አሁን ደግሞ ከሁለት ዓመት እረፍት በኋላ ዳግም እንደዛ አይነት ፉክክር ውስጥ መገባቱ ፣ “አለ ነገር” ያስብላል።

ያሁኖቹ የኢህአዴግ መሪዎች ፣ ሃገርን ያህል ነገር ሳያፍሩ በሙት መንፈስ እንመራለን ይሉ የነበሩ መሪዎች ስለነበሩና ስለሆኑም ጭምር፣ ባለፉት ሁለት ዓመታት ጠንክር እያለ የመጣው ሕዝባዊ ትግል ገርገንጭ ሲያደርጋቸውና መሀላቸው አለመተማመን ሲፈጠር ድንገት እንደ ድግምት መለስን ደጋግመን ብናነሳ ለችግራችን መፍትሄ ይሆን ብለው አስበውም እንደሆነ የሰሞኑን ሽርጉድ ያበዙት... አይታወቅም።

የመለስ የሙት መንፈስ ተጠራ አልተጠራ ባለፈው ሁለት አመት ሲካሄድ የቆየው ህዝባዊ ትግል ያለተቀናጀ መሪ ቢሆንም የማይናቁ ድሎችን እያስመዘገበ ወደፊት መሄዱን ቀጥሏል። በሂደትም የራሱ መሪዎች በትግል ተፈትነው እንደሚወጡና ተቀናጅተውም የህወሃት መሪዎችን መንግስት ፍጻሜ እንደሚያሳኩና ነገ የተሻለች ኢትዮጵያ እንደምናይ ታሪክ ምስክራችን ይሆናል።

ሙት ወቃሽ ከመሆን በቁማቸው ሞተው፣ በሙት መንፈስ ሀገር ካልገዛን ብለው የሚያስቸግሩን ሰዎች ላይ ማተኮር ተገቢ ቢሆንም፣ እንዲህ ለከት አጥተው ሲነዘንዙን ግን፣ ስለሚቼ መለስ አንዳንድ የተዛቡ ትርክታቸውን መስመር ማስያዝ ያስፈልጋል ብዬ አስባለሁ።

ከስሜን ኮርያው የቀድሞው መሪ ኪም ኢልሱንግ በተወረሰ አጠራር ‘ታላቁ መሪ’ (ለነገሩ በግብርም ብዙ ተመሳሳይነት አያጡም!) በሚል፣ እንዴት እድሜ ልኩን ለኢትዮጵያ ሕዝብ ደህንነት ሲተጋ የኖረ እንደነበረ በሚል የሚሞካሸው መለስ የኢትዮጵያ ሕዝብ ካየውና ካወቀው መለስ እጅጉን የተለየ ነበር።

ሲጀመር፣ መለስ ከጓደኞቹ ጋር በጠዋቱ በረሃ የገባው፣ ትግራይን ከኢትዮጵያ ገንጥሎ ራሷን የቻለች ሪፑብሊክ ለማድረግ እንጂ ፣ የኢትዮጵያን ሕዝብ በአጠቃላይ፣ ከአስከፊው የደርግ ስርዓት ለማላቀቅና የኢትዮጵያን ሕዝባዊና ሃገራዊ ጥቅም ለማስከበር አልነበረም።

- በተቃራኒው እንዲያውም ፣ የደርግን ስርዓት ለመፋለም ትግራይና ጎንደር ግዛት በረሃ ገብተውና ሁለት ተጻራሪ ርዕዮተዓለም ሰንቀው ፣ ሆኖም ሃገር አቀፍ ትግል ለማድረግ የሞከሩትን ኢህአፓና ኢድህን ፣ ከትግራይ ውጡልኝ ብሎ ጦር ያነሳ ቡድን አባልና መሪም ነበር።
- መለስና ጓዶቹ በሂደት የትግራይን ሪፑብሊክ የመምስረት አላማቸው ቅዥት መሆኑን ሲገነዘቡ ከምርኮኞችና ከኢህአፓ ተሰደው ትግራይ የገቡ ታጋዮችን ደርተው ፣ የማታ ማታ ኢህአዴግ የሚል ጭምብል በማልበስ የተንቀሳቀሱ ሰዎች ናቸው። መለስም፣ ኢትዮጵያ ውስጥ እስካሁንም ድረስ በሁሉም ዘርፍ የትግራይ ገዥ ቡድን የበላይነት የሰፈነበት ስርዓት የመስረተው ቡድን ቁንጮ በመሆን እስከ እለተ ሞቱ የዘለቀ እንደነበር እናስታውሳለን።
- ከዚህም አልፎ አያት ቅድም አያቶቻቸው ከግብጽና ጣልያን ተስፋፊዎች ጋር በጉርዓ ፣ በጉንደት በሰህጢና በዶጋሊ ደም ገብረው የኢትዮጵያን ሕጋዊ ባለቤትነት ለማቆየት አንዳልታገሱ ፣ ከብዙ ዓመት ፖለቲካዊና ዲፕሎማቲካዊ ትግል በኋላ እንደገና የኢትዮጵያ አካል የሆነውን ኤርትራን ለማስገንጠል እሱና ጓዶቹ በአስር ሺዎች የሚቆጠሩ የትግራይን የገበሬ ልጆችን የገበሬ ይሄንንም በማድረግ፣ 100 ሚልዮን ህዝብ ታሪካዊውን የባህር በር ያሳጣ ድርጅት መሪ ተዋናይ የነበረ ሰው ነው።

- በ 1977-78 የትግራይ ሕዝብ በርሃብ አለንጋ መገረፉን ምክንያት በማድረግ ፣ ሕዝብ አድን የሚሆን ከበጎ አድራጊዎች ከተገኘው \$100 ሚልዮን ዶላር እርዳታ ውስጥ 95% ጠፍጥፎ ላደራጀው ለማሌሊት ምስረታና ለተያያዥ ፈንጠዚያ እንዲሁም ለመሳሪያ ግዥ እንዲውል የወሰነው ቡድን ቀንደኛ መሪም መለስ እንደነበር ይታወሳል።
- በ1983 ህውሃት አዲስ አበባን ሲቆጣጠር ከምስራቅ እስከ ሰሜን ለሀገር ድንበርና ለሀገር አንድነት በደሙና በአጥንቱ የከፈለውን ህብረብሄራዊ የሀገር መከላከያ ሰራዊት በትኖ፣ የህወሀትን ጦር የሀገር ሰራዊት በሚል ሽፋን በመሰየሙ፣ ዛሬም ፕሮፓጋንዳውን ትተን መሬት ላይ ያለውን እውነታ ስንመለከት፣ በሀገር መከላከያ ስም ከ90% በላይ ከፍተኛ መኮንኖች የህወሀት ባልሟሎችና የበላይነቱን ማስጠበቂያ መሳሪያ አድርጎ እንዲደራጅ ትልቁን ሚና የተጫወተው መለስ እንደነበርም አናስታውሳለን።
- መለስ በሚመራው ህወሃት ንዝህላልነትና በሻአቢያ ዕብሪት በስሜኑ የሀገራችን ክፍል ለደረሰው ወረራ ተጠያቂ እንደነበርም እናስታውሳለን። የሻአቢያን ወረራ ለመቀልበስ ከ 1990-1992ዓም የተደረገው እልህ አስጨራሽ ጦርነት ብዙ አስርሺህ የሚጠጉ ወታደሮችን ሕይወት ቀጥፎ ፣ውጤት አልባ በሆነ መንገድ ባልታሰበ ወቅት ጦርነቱን በማቆም እስከዛሬ ለዘለቀው አክሳሪ የድንበር ፍጥጫ ሃላፊነትም የመለስ እንደሆነ እናስታውሳለን።
- (የዛሬን አያድርገውና በዚህ ድርጊቱ በሀገር ክህደት ጦር ፍርድቤት መቅረብ ነበረበት የሚሉ የድርጅቱ አመራሮችም ነበሩ !)
- በ 1997 ሃገራዊ ምርጫ ህወሃት ፣ በከተሞች ውስጥ በዝረራ፣ በበርካታ የገጠር ከተሞችና መንደሮች ደግሞ እንዲሁ የመሸነፍ እድሉ ጎልቶ መታየት በመጀመሩ ፣ ይህንን ለመቀልበስና የህወሃትን የበላይነት ለማስጠበቅ ፣ ከአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ በመለስ፣ የሀገሪቱ የጸጥታና የመከላከያ ሰራዊት በግሌ እዝ ስር ነው ብሎ በማወጅ፣ የምርጫውን በገሃድ መጭበርበር በመቃወም የወጡ ከ 280 በላይ የሚሆኑ ዜጎችን በአልሞ ተኳሾች ያስፈጀ መለስ እንደነበርም እናስታውሳለን።
- ከዚሁ ከምርጫ ጋር በተያያዘም ከ30 አስከ 50ሺ የሚጠጉ ዜጎችን ስብዕና በጎደለው መንገድ ለወራት ታስረው ዘግናኝና ጭካኔ የተሞላው ሰቆቃ እንድካሄድባቸው ይሁንታውን የሰጠው መለስ እንደነበርም አናስታውሳለን።
- አሁንም ከ1997 ምርጫ ጋር ተያይዞ የአዲስ አበባ ህዝብ ሙሉ በሙሉ በሚባል መልኩ ተቃዋሚውን ወገን በመምረጡ ቂም በመቋጠር ፣ በአዲስ መንፈስ ከተማውን በመልሶ መገንባትና ማልማት ስም ብዙ መቶ ሺ ዜጎችን ለበርካታ ትውልድ ከኖሩበት ሰፈርና ቀዩ

ተፈናቅለው ወደከተማው ዳርቻ እንዲወረወሩ በማድረጉም አናስታውሰዋለን።

- በ 1997 ሃገራዊ ምርጫ መዘዝም አፋኝ የሆኑ የጸርሽብርና የበጎ አድራጎት ድርጅቶች ሕግ በሚል በሀገሪቱ ታውጆ የዜጎች መብት ላይ ግደባ አንዲደረግ፣ ከምንጊዜውም የባሰ የአፈናና የጭቆና ስርዓት ተግባራዊ አንዲሆን ትልቁን ሚና የተጫወተው መለስ አንደነበርም አናስታውሳለን።

አቦ ስንቱ ተጠቅሶ ይዘለቃል ?

በአጭሩ ቻርልስ ኦንያንጎ-ዖቦ የተባለው ኡጋንዳዊ የቀድሞው 'የሜይልና ጋርዲያን አፍሪካ' አዘጋጅና ጋዜጠኛ ጳጉሜ 4፣ 2004 'ጥሩው መጥፎውና አስቀያሚው አፍሪካዊው ስልጣን' በሚለው ዘገባው' በጻፈው የእኔን ጽሁፍ እቋጫለሁ።

እንግሊዝኛው እንዲህ ይነበብና የኔ ግርድፍ ትርጉም ይቀጥላል

There was a Zenawi who seemed to have everything to create a democracy and leave a great legacy. Yet, for many in Ethiopia, he was nothing more than a vindictive dictator and Tigrayan tribal warlord.

'መለስ ዴሞክራሲን በሀገሪቱ ለማስፈን የሚያስችልና ነባር ቅርስ አስተላልፎ አንዲሄድ የሚያበቃ ሁሉም በእጁ የነበረ ቢሆንም፣ ኢትዮጵያ ውስጥ ግን ብዙ ሕዝብ ቁመኛ አምባገነንና ዘረኛ የትግራይ ጦር አበጋዝ በሚል ያስታውሰዋል' ።